

Datum : 10 juli 2025
Onderwerp : Evaluatie Koningsnacht en -dag 2025
Van : Anja Schouten – Burgemeester

Geachte leden van de raad,

Op 27 april 2025 bent u per raadsinformatiebrieven geïnformeerd over het verloop van Koningsnacht en Koningsdag 2025. Inmiddels hebben alle evaluatiebijeenkomsten met ketenpartners en organisatoren plaatsgevonden. Met deze brief informeer ik u graag over de definitieve bevindingen, conclusies en aanbevelingen met het oog op een volgende editie.

Voorbereidingen Koningsnacht en -dag

In aanloop op Koningsnacht en -dag in Alkmaar veranderde het gebruikelijke evenementenaanbod. Waar voorheen vijf locaties (Hofplein, Paardenmarkt, Platte Stenenbrug, Waagplein en Ritsevoort/Koorstraat) werden benut, is nu gekozen voor evenementen op het Hofplein, de Paardenmarkt en een gezamenlijk evenement op de Kanaalkade genaamd Koningskade. Deze nieuwe invulling komt voort uit een initiatief van horecaondernemers die besloten afzonderlijke evenementen te bundelen.

De hulpdiensten hebben, in de voorbereidingsfase, hun zorgen geuit over de veiligheid bij het schrappen van enkele evenementlocaties met name gezien de grote aantallen bezoekers van voorgaande jaren. Op grond hiervan is het plan voor de Koningskade verder uitgewerkt in samenwerking met een externe ingehuurde projectleider, zodat er een stevig veiligheidsplan komt voor een evenement met circa 9.500 bezoekers. Hierbij zijn ook maatregelen getroffen om overlast te beperken en de bereikbaarheid van nood- en hulpdiensten te waarborgen. Dit betrof een eenmalige interventie, om gehoor te geven aan de geuite zorgen op openbare orde problematiek van hulpverleningsdiensten, met de focus om alle evenementen op Koningsnacht en -dag mogelijk te maken.

Daarnaast is vanuit een projectteam gewerkt aan een totaalplan voor heel Alkmaar, zodat bij eventuele calamiteiten snel en doeltreffend kan worden opgetreden. Tot slot is er gekeken naar de herziening van de (evenementen) uitvoeringsregels, aangezien de steeds grotere drukte en stijgende kosten een aanpassing noodzakelijk maken. Na Koningsdag zijn er sessies georganiseerd om verbeter- en leerpunten op te halen bij keten- en netwerkpartners.

Sfeer in algemene zin Koningsnacht en -dag

Alkmaar is een echte evenementenstad en Koningsdag is een evenement met een grote regionale functie, die past bij Alkmaar als centrumstad in de regio. Ook dit jaar hebben de evenementen voor veel levendigheid gezorgd. We kijken terug op twee feestelijke dagen waarop veel bezoekers de binnenstad van Alkmaar wisten te vinden. De evenementen zijn in een positieve sfeer en grotendeels

zonder noemenswaardige incidenten verlopen. Alkmaar bevestigt hiermee opnieuw zijn aantrekkingskracht als geliefde locatie voor de viering van de Oranjefeesten.

Koningskade

Dit betreft een nieuw, tweedaags evenement op de Kanaalkade, georganiseerd door drie horecaondernemers, die in de afgelopen jaren betrokken waren bij de evenementen op het Waagplein, de Platte Stenenbrug en Ritsevoort/Koorstraat. We kijken terug op een succesvolle eerste editie, veel bezoekers hebben het evenement bezocht. Operationeel zijn er leer-/verbeterpunten op het gebied van bijvoorbeeld mobiliteit/verkeer en geluidsbelasting. Omdat er dit keer slechts twee maanden voorbereidingstijd was, is het aan te raden om bij toekomstige edities meer tijd in te plannen. Zo kan de organisatie beter verlopen en is er voldoende ruimte voor afstemming met alle betrokken partijen.

KingsNight & KingsDay (Hofplein), Gramdioze Koningsdag (Paardenmarkt) en andere evenementen

Zowel tijdens Koningsnacht als op Koningsdag trokken de evenementen op het Hofplein en de Paardenmarkt veel bezoekers. De Paardenmarkt koos dit jaar voor een gastvrije, open inrichting en een vernieuwde programmering met een '90's line-up, wat duidelijk aansloeg bij het publiek. Ook de vrijmarkt werd goed bezocht. Daarbij valt op dat de vrijmarkt elk jaar eerder op gang komt en dat het op Koningsnacht steeds drukker wordt. Door de aangepaste inrichting van de stad zijn de loopstromen gewijzigd, zowel op de evenementlocaties zelf als in de binnenstad tussen de verschillende locaties. Hoewel op de terreinen zelf voldoende bebording aanwezig was, bleek de bewegwijzering en informatievoorziening buiten de terreinen beperkt. Dit punt wordt meegenomen in de voorbereiding voor een volgende editie. Op Koningsnacht ontstond ongeveer een uur voor het einde van de evenementen veel drukte bij de uitstroom van bezoekers richting de horecagebieden. In goede samenwerking met de organisatoren van de Paardenmarkt en het Hofplein is door het aanpassen van de muziekprogrammering en het verlengen van de eindtijden een betere spreiding van de bezoekersstromen gerealiseerd. Voor een volgende editie wordt onderzocht of ruimere eindtijden en/of gefaseerd eindigen structureel kunnen bijdragen aan een meer gespreide en beheersbare uitstroom richting de horecagebieden.

Reguliere horeca

Op de voormalige evenementlocaties Waagplein, Platte Stenenbrug en het Ritsevoort zijn dit jaar reguliere terrassen geplaatst. Op het Ritsevoort vonden geen georganiseerde activiteiten plaats. De straat werd deels benut door de vrijmarkt, en bij de horecagelegenheden verzamelden zich enkele bezoekers die traditiegetrouw toch even de straat op gingen. Het Waagplein kende op beide dagen een goed bezocht terras, met name door een jonger publiek waarvoor in eerdere jaren minder ruimte was. Op de Platte Stenenbrug kwamen, net als in voorgaande jaren, vriendengroepen samen – veelal in de leeftijd van 30 tot 40 jaar – afkomstig uit omliggende dorpen. In vergelijking met eerdere edities was er aanzienlijk meer ruimte beschikbaar, wat bijdroeg aan een ontspannen en gemoedelijke sfeer.

EHBO

Ook dit jaar heeft één EHBO dienst de medische behandelingen voor alle evenementen in de binnenstad verzorgd. Verbeterpunt betreft vooral de bereikbaarheid. De bereikbaarheid bleek ontoereikend vanuit de zelf meegebrachte porto's, hierin hebben collega's van handhaving ondersteund.

Beveiliging

Zowel op de evenemententerreinen als in de tussenliggende overloopgebieden is de samenwerking goed verlopen, wat ook door de politie als positief is ervaren. De inzet van beveiligingspersoneel en het beschikken over de juiste certificering blijft, in lijn met de eisen van de Wet Particuliere Beveiligingsorganisaties en Recherchebureaus (WPBR), een belangrijk aandachtspunt. De integrale voorbereiding en de gezamenlijke afstemmingsoverleggen worden als waardevol en effectief beoordeeld.

Aansturing en coördinatie

De samenwerking tussen alle betrokken partners verliep goed en naar ieders tevredenheid. Voor deze editie is gewerkt met een veiligheidsteam, gepositioneerd bij de cameratoezichtcentrale van team Handhaving.

Vanuit dit veiligheidsteam werd de integrale aansturing van hulpdiensten gecoördineerd, met ook een directe lijn voor afstemming met de burgemeester. Ook de aansturing van de signing en de monitoring van de persoonstellingen waren vanuit deze centrale locatie effectief geborgd.

Vervolg

De toenemende drukte tijdens evenementen en de stijgende organisatorische kosten maken een herziening van de huidige uitvoeringsregels noodzakelijk. Doel is te komen tot een eenduidig en transparant kader, dat voor alle betrokken partijen gelijkwaardig toepasbaar is. De ervaringen en leerpunten uit het gelopen traject rondom Koningsnacht en -dag 2025 vormen hierbij een belangrijke input. Er is een expertbijeenkomst geweest waarbij inzichten en suggesties verzameld zijn vanuit verschillende disciplines, met specifieke aandacht voor het thema risicoacceptatie als onderdeel van de toekomstige beleidskader. Uitkomst hiervan is onder andere dat het werken met een klein en dedicated projectteam eraan heeft bijgedragen dat we in relatief korte tijd de voorbereidingen hebben kunnen treffen. Het opstellen van een gezamenlijke risicoanalyse en uitspreken van commitment van hulpdiensten en organisatoren maakt hier onderdeel van uit. Deze ervaringen gecombineerd met een expertsessie hoe we evenementen voor verschillende doelgroepen en leeftijden kunnen inrichten geven richting aan de verdere aanscherping van de werkwijze. Deze ervaring draagt zeker ook bij in de voorbereiding aan het volgende stads brede evenement de '8 oktober festiviteiten.

De herziening van het proces rondom vergunningverlening maakt onderdeel hiervan uit, en ook wordt er verkend op welke wijze een co-creatie met betrokken partijen structureel kunnen worden ingebed in de voorbereiding en uitvoering van evenementen.

In november starten het projectteam met de voorbereidingen voor de Koningsnacht en -dag editie 2026. We zullen bovenstaande leer- en verbeterpunten hierin meenemen en u op de hoogte houden.